

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตชายวัยทองในอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ชั้นสูง กิตติสุนทรโรภาศ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตชายวัยทองในอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

FACTORS INFLUENCING QUALITY OF LIFE AMONG AGING MALES IN ONGKHARAK DISTRICT
NAKHON NAYOK PROVINCE, THAILAND

ชั้นสุข กิตติสุนทรโรภาส 4937516 PHPH/M

วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: พิมพ์สุรางค์ เตชะบุญเสริมศักดิ์, Ph.D.(TROPICAL MEDICINE),
กนิษฐา จำรูญสวัสดิ์, สก.ด.(สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข), จรวยพร สุภาพ, พ.บ., อ.ว.(เวชศาสตร์
ครอบครัว)

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวางครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตและปัจจัยที่มีอิทธิพลและสามารถทำนายคุณภาพชีวิตของชายวัยทองในอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก กลุ่มตัวอย่าง คือ ชายวัยทองที่มีอายุ 40-59 ปี จำนวน 300 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามชนิดตอบด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2553 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้การทดสอบไคสแควร์ และสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 59.0 มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาระดับดี คิดเป็นร้อยละ 40.7 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) กับคุณภาพชีวิตชายวัยทอง ได้แก่ ระดับการศึกษา ประวัติการเจ็บป่วยเรื้อรัง ภาวะพร่องฮอร์โมนเพศชาย สัมพันธภาพในครอบครัว การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน และวิถีชีวิตตามแนวทางพุทธศาสนา ปัจจัยที่สามารถทำนายคุณภาพชีวิตของชายวัยทอง ได้แก่ ภาวะพร่องฮอร์โมนเพศชาย สัมพันธภาพในครอบครัว วิถีชีวิตตามแนวทางพุทธศาสนา และการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป โดยสามารถรวมทำนายคุณภาพชีวิตชายวัยทอง ร้อยละ 44.7 ($\text{Adjusted } R^2 = 0.447$, $p\text{-value} < 0.001$)

การศึกษานี้แนะนำให้หน่วยงานสาธารณสุข จัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องภาวะพร่องฮอร์โมนในชายวัยทอง การส่งเสริมสัมพันธภาพในครอบครัว การส่งเสริมสุขภาพสำหรับชายวัยทองโดยการประยุกต์การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนและการใช้วิถีชีวิตตามแนวทางพุทธศาสนา เพื่อให้ชายวัยทอง ในอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก มีคุณภาพชีวิตที่ดีสืบต่อไป

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิต / ชายวัยทอง / ภาวะพร่องฮอร์โมนเพศชาย

**FACTORS INFLUENCING QUALITY OF LIFE AMONG AGING MALES IN
ONGKHARAK DISTRICT NAKHON NAYOK PROVINCE, THAILAND****CHENSUK KITTISUNTAROPAS 4937516 PPH/M****M.Sc.(PUBLIC HEALTH) MAJOR IN FAMILY HEALTH****THESIS ADVISORY COMMITTEE: PIMSURANG TAECHABOONSERMSAK,
Ph.D.(TROPICAL MEDICINE), KANITTHA CHAMROONSAWASDI, Ph.D.
(MEDICAL SOCIAL SCIENCE AND PUBLIC HEALTH), JARUEYPORN
SUPARP, M.D., DIP. THAI BOARD (FAMILY MED.)****ABSTRACT**

This cross-sectional research aims to study the quality of life and its related factors on aging males in Ongkharak district, Nakhon Nayok province. The sample comprises 300 aging males aged 40-59 years, and data collection was done from November 1 to December 31, 2009. Frequency, percentage, mean, standard deviation, Chi-square test, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression analysis were applied for data analysis. The finding shows that 59.0 percent of samples have a moderate level of quality of life followed by 40.7 percent at a good level. Education level, Partial Androgen Deficiency in Aging Males (PADAM), family relationship, community participation, and a Buddhist way of life significantly relate with male menopause (p -value < 0.05). In addition, factors which can predict the quality of life among aging males are PADAM, family relationship, a Buddhist way of life, and education attainment of at least a bachelors degree. These factors can reliably predict the quality of life of aging males by 44.7 percent (Adjusted $R^2 = 0.447$, p -value < 0.001). Findings from this research suggest that Nakhon Nayok provincial health office should distribute knowledge related to PADAM, as well as promote family relationship, community participation, and a Buddhist way of life in order to increase the quality of life among aging males in Ongkharak district, Nakhon Nayok province.

**KEY WORDS: QUALITY OF LIFE / AGING MALE / PARTIAL ANDROGEN
DEFICIENCY IN AGING MALE (PADAM)**

181 pages